

УКРАЇНСЬКИЙ МЕТРОЛОГІЧНИЙ ЖУРНАЛ

Науково-
технічне
видання

ВИПУСК 4 2002

ЗМІСТ

	Про Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики <i>Указ Президента України від 1 жовтня 2002 року № 887/2002</i>	5
	Про призначення Л.Школьника Головою Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики <i>Указ Президента України від 1 жовтня 2002 року № 888/2002</i>	5
<i>Л.С.Школьник</i>	Головне – переорієнтувати систему на людину	6

Загальна та законодавча метрологія

<i>О.М.Дзябенко, О.І.Дубовик, Ю.В.Красинський</i>	Встановлення призначених показників термінів служби засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації	10
<i>П.Ф.Щапов, М.П.Качанов</i>	Классификационные задачи метрологического анализа при двухпараметровом измерении влажности	12
<i>Э.П.Янушкевич</i>	Системность в метрологии (в порядке обсуждения)	14

Вимірювання електричних та магнітних величин

<i>В.Н.Чинков, А.А.Каревик</i>	Метод поверки электромеханических измерительных приборов переменного тока сигналами прямоугольной формы с регулируемые временными параметрами	19
<i>В.В.Себко</i>	Погрешности одновременного определения магнитной проницаемости, удельного электрического сопротивления и температуры цилиндрического изделия	23
<i>Е.Н.Белоконь</i>	Мостовые схемы омметров	28

Вимірювання теплофізичних величин та температури

<i>М.В.Ткаченко, Ю.Ф.Шмалько</i>	Пристрій для температурних вимірювань	31
<i>А.Л.Назаренко</i>	Построение радиационной температурной шкалы в инфракрасной области спектра	34

Вимірювання оптичних та оптико-фізичних величин

<i>Ю.П.Мачехин</i>	Фрактальные свойства частотных и фазовых шумов высокостабильных генераторов	40
--------------------	---	----

Вимірювання механічних величин

Г.И.Леонов, А.Ю.Демченко Исходный эталон Украины в области измерений силы **44**

Вимірювання потоку, витрат, рівня, об'єму речовин та тиску

К.С.Полулях, И.И.Тополов Определение оптимальных параметров автогенераторного расхода **48**

На допомогу метрологу-практику

Г.К.Ленюк Повірка галузевих приладів ЦПВ, що використовують перепад тиску **51**

Стандартні зразки складу та властивостей речовин і матеріалів

Державній службі стандартних зразків складу та властивостей речовин і матеріалів України – 10 років **53**

Новини співробітництва країн СНД у галузі стандартних зразків **53**

Наші консультації **55**

Перечень межгосударственных стандартных образцов, внесенных в реестр МСО в 2001–2002 гг. **56**

Ювілеї

К 85-летию П.А.Шпаньона **58**

И.В.Лукину – 75 **59**

Інформація

1-е заседание Технического комитета КОOMET ТК 1.7 “Фотометрия и радиометрия” **60**

16-е заседание научно-технической комиссии по метрологии **61**

III Международная научно-техническая конференция “Метрология и измерительная техника” (“Метрология-2002”) **61**

Семінар-нарада споживачів частотно-часової інформації **63**

Научно-практический семинар “Метрологическое обеспечение радиотехнических и радиоэлектронных измерений” **64**

5-е заседание Рабочей группы в области измерений геометрических величин Совета метрологов Госпотребстандарта Украины **65**

Первое в Украине энциклопедическое издание в области геодезии **66**

Перелік калібрувальних лабораторій, акредитованих Держспоживстандартом України на право проведення калібрування засобів вимірювальної техніки для інших підприємств та організацій за станом на 01.12.2002 р. **67**

Перелік засобів вимірювальної техніки, які занесені до Державного реєстру засобів вимірювальної техніки, допущених до застосування в Україні на підставі результатів державних випробувань (вересень – листопад 2002 р.) **68**

Перелік статей та інших матеріалів, опублікованих в “Українському журналі метрологічному” у 2002 році **69**

CONTENTS

	The decree of the President of Ukraine on the State Committee of Ukraine of the matters of technical adjustment and consumers' policy	5
	The decree of the President of Ukraine on the assignment of L.Shkolnik as the Chairmen of the State Committee of Ukraine of the matters of technical adjustment and consumers' policy	5
<i>L.S.Shkolnik</i>	Above all is to reorientate the system on a person	6

General and legislative metrology

<i>O.M.Dzyabenko, O.I.Dubovyk, Y.V.Krasynsky</i>	Establishment of the prescribed indices of the service life of measurement technique means, which are in use	10
<i>P.F.Shchapov, M.P.Kachanov</i>	The classification tasks of metrological analysis at two-parameter measurement of humidity	12
<i>E.P.Yanushkevich</i>	Systematic character of metrology (as a discussion)	14

Measurements of electric and magnetic parameters

<i>V.N.Chinkov, A.A.Karevik</i>	The method of verification of a.c. electromechanical instruments by signals of rectangle shape with adjustable time parameters	19
<i>V.V.Sebko</i>	The errors of simultaneous determination of magnetic permeability, specific electrical resistance and the temperature of a cylindrical article	23
<i>Y.N.Belokon</i>	Bridge circuits of ohmmeters	28

Thermophysical and temperature measurements

<i>M.V.Tkachenko, Y.F.Shmalko</i>	The device for temperature measurements	31
<i>A.L.Nazarenko</i>	Realization of radiation temperature scale in the infrared field of spectrum	34

Measurements of optical and optical-physical values

<i>Y.P.Machekhin</i>	Fractal properties of frequency and phase noises of high-stable oscillators	40
----------------------	---	----

Measurements of mechanical values

<i>G.I.Leonov, A.Y.Demchenko</i>	The initial standard of Ukraine in the field of force measurements	44
----------------------------------	--	----

Measurements of flow, consumption, level and volume of substance

<i>K.S.Polulyakh, I.I.Topolov</i>	Determination of optimum parameters of self-excited oscillating flowmeter	48
-----------------------------------	---	----

For help to a metrologist-practical worker

<i>G.K.Lenyk</i>	Verification branch of pulp & paper instruments using pressure dif-	51
------------------	---	----

Reference materials

The State service of standard specimens of composition and properties of substances and materials of Ukraine is ten years old	53
The news of cooperation of CIS countries in the field of standard specimens	53
Our consultations	55
The list of interstate standard specimens introduced into the List of International Standard specimens in 2001 – 2002	56

Jubilees

P.A.Shpanion is eighty-five	58
I.V.Lukin is seventy-five	59

Information

The 1st session of COOMET Technical Committee TK 1.7 “Photometry and Radiometry”	60
The 16th session of the scientific & technical commission on metrology	61
The 3rd International scientific & technical conference (“Metrology-2002)	61
The workshop-meeting of frequency-time information consumers	63
The scientific & practical workshop “Metrological assurance of radio engineering and radio electronic measurements”	64
The 5th session of the working group in the field of geometric quantities measurements of the Council of metrologist of Derzhspozhyvstandart	65
The first in Ukraine encyclopaedic edition in the field of geodetics	66
The list of calibration laboratories accredited by the Derzhspozhyvstandart of Ukraine for the right of conducting calibration means of measurement technique for other enterprises and organizations on December 1, 2002	67
The list of measurement technique means, which are entered the State register and admitted for use in Ukraine on the base of State test results (September–November 2002)	68
The list of articles and other materials published in “Ukrainian metrological journal” in 2002	69